

KLJUČNA STALIŠČA POLITIČNIH STRANK NA PODROČJU LGBTIQ+

Ali podpirate sprejetje celostne nacionalne strategije za enakost LGBTIQ oseb, ki bi sistematično naslovlila področja zakonodaje, zdravstva, izobraževanja, socialnega varstva, varnosti ter financiranja LGBTIQ+ nevladnih organizacij, in če da, v kakšnem časovnem okviru in ali bi temu sledil akcijski načrt?

LEVICA

DA

Razumemo razliko med formalno enakostjo pred zakonom in dejansko enakostjo v praksi, ki je ni mogoče zagotavljati s parcialnimi, povezanimi ukrepi. Posledično mora biti strategija sistemska, medresorsko usklajena in usmerjena v odpravljanje konkretnih ovir, s katerimi se LGBTQIA+ osebe srečujejo v vsakdanjem življenju.

Zajeti mora potrebne zakonodajne spremembe, vključno z ureditvijo pravnega priznanja spola na podlagi samoopredelitve. Na področju zdravstva mora zagotoviti dostopno, strokovno in pravočasno obravnavo, vključno z možnostjo hrambe genskega materiala ter dostopnostjo hormonske terapije. V izobraževalnem sistemu je treba sistematično vključiti vsebine o interspolnosti, spolni usmerjenosti, spolni identiteti ter varnih spolnih odnosih. Posebno pozornost je treba nameniti socialni varnosti, zlasti mladim LGBTQIA+ osebam, ki so zaradi razkritja identitete lahko ostale brez podpore družine. Strategija mora nasloviti tudi vprašanje splošne varnosti ter zagotoviti stabilno in transparentno financiranje nevladnih organizacij, ki na tem področju opravljajo pomembno in javno koristno delo.

Vsaki strategiji mora obvezno slediti še večletni akcijski načrt z jasnimi cilji, merljivimi kazalniki, določenimi nosilci ukrepov in opredeljenimi finančnimi viri. Brez operativnega akcijskega načrta strategija ostane deklarativna.

*SOCIALNI
DEMOKRATI*

DA

Strategijo z akcijskim načrtom želimo sprejeti v naslednjem mandatu. Enakost ne sme biti odvisna od dobre volje posameznega ministra, ampak mora postati sistemska politika z jasnimi ukrepi

RESNI.CA

NE

Ne podpiramo sprejetja posebne nacionalne strategije za LGBTIQ osebe. Zavzemamo se za enake pravice za vse državljane brez ustvarjanja posebnih, ločenih politik za posamezne skupine. Menimo, da mora država zagotavljati enakopravnost v okviru obstoječe zakonodaje, brez privilegijev ali posebnih agend.

*PIRATSKA
STRANKA
SLOVENIJE*

DA

Pripravo nacionalne strategije za enakost LGBTIQ+ oseb načrtujemo v prvem letu nastopa mandata, najkasneje do konca 2. leta. Pripravili bomo analizo zakonodaje ter njenega izvajanja, ki se dotika zgoraj omenjenih področji. Prav tako nameravamo v sodelovanju s civilno družbo, ki deluje na področju teh vprašanj pripraviti analizo stanja vključenosti, varnosti ter potreb LGBTIQ+ oseb, na podlagi katere bomo pripravili konkretne zakonodajne predloge.

MI.

SOCIALISTI

DA

Strategijo, akcijski načrt in predvsem izvajanje obojega je treba sprejeti v najkrajšem možnem času. Definitivno je to izvedljivo v prvem letu novega sklica parlamenta. To, da je ta vlada ni bila pripravljena sprejeti, je veliko razočaranje.

Ali podpirate ureditev pravnega priznanja spola na podlagi samoopredelitve, brez obveznih medicinskih posegov, diagnoz ali drugih pogojev, skladno z mednarodnimi standardi človekovih pravic? Na kakšen način bi to uredili?

LEVICA

DA

Samoopredelitev je že uveljavljena v več evropskih državah, med najbolj naprednimi pa sta Malta in Islandija. Malta je z zakonom GIGESC (2015) uvedla pravno priznanje spola na podlagi samoodločbe ter zaščito pred diskriminacijo na podlagi spolne identitete, spolnega izražanja in spolnih značilnosti. Z dopolnitvijo leta 2024 je omogočila tudi neposredno pravno priznanje nebinaarnega spola. Islandija je z Zakonom o avtonomiji spolov (2019) jasno določila, da pravno priznanje spola ne sme biti pogojeno s kirurškimi posegi, hormonsko terapijo ali psihiatrično obravnavo, ter uvedla možnost registracije nevtralnega spola z oznako "X" v uradnih dokumentih.

Takšna ureditev sledi tudi priporočilom Sveta Evrope (2009), ki državam nalagajo uvedbo hitrih, preglednih in dostopnih postopkov za spremembo imena in spolnega označevalca ter odpravo sterilizacije in drugih prisilnih medicinskih pogojev kot predpogoja za pravno priznanje spola.

Posledično bi ureditev v Sloveniji morala vključevati:

- upravni postopek spremembe pravnega spola na podlagi osebne izjave posameznika, brez medicinskih dokazil ali diagnoz;
- jasne in kratke roke za odločanje;
- možnost pravnega priznanja nebinaarnega ali nevtralnega spola ter ustrezno prilagoditev evidenc in osebnih dokumentov (vključno z oznako "X");
- ureditev postopka za mladoletne osebe ob upoštevanju njihove starosti in zrelosti;

*SOCIALNI
DEMOKRATI*

Hkrati je smiselno spolno identiteto in spolni izraz izrecno vključiti v protidiskriminacijsko zakonodajo ter v 14. člen Ustave kot varovani osebni okoliščini, s čimer bi zagotovili ustavno raven zaščite.

DA

Postopek mora biti administrativen in dostojanstven, brez obveznih medicinskih posegov ali diagnoz. Gre za pravno varnost in spoštovanje osebnega dostojanstva.

RESNI.CA

NE

Ne podpiramo ureditve pravnega priznanja spola na podlagi samoopredelitve, iz dveh razlogov. Biološki spol je pri človeku določen že ob spočetju na osnovi genetike (nabor spolnih kromosomov, kot sta XX ali XY) in predstavlja temelj telesnega razvoja ter medicinskega zdravja. Zakonodaja, ki to vprašanje obravnava brez zdravstvene presoje, strokovne analize in zaščite mladoletnih, odpira vrata velikim tveganjem in nasprotuje znanstvenim dejstvom. Enostavno trditi, da naj bi imeli otroci (saj piše brez pogojev) neomejeno možnost odločanja o zamenjavi spola ne glede na starost, nasprotuje tako logiki kot tudi biološkim dejstvom. Mladoletne osebe niso pravno in biološko sposobne sprejemati najosnovnejših odločitev, kot so vožnja avtomobila, sklenitev pogodbe, nakup cigaret ... a so dovolj sposobne, da sprejmejo odločitev o spolu?

*PIRATSKA
STRANKA
SLOVENIJE*

DA

Da podpiramo, naj bo to preprost administrativen postopek kot je sprememba imena ali izdaja novega osebnega dokumenta. Postopek se mora izvesti v kar se da kratkem času.

MI.

DA

V resnici pravno priznanje spola na podlagi samoopredelitve

že velja za veliko večino prebivalstva, razen za transspolne

SOCIALISTI

le večja za večino oseb, ki so preživeli, razen za transspolne, interspolne in nebinarne osebe. Pri vseh ostalih dejstvo, da se opredeljujejo za spol, ki jim je bil pripisan ob rojstvu, zadostuje, in tega nikoli ne rabijo javno ali pravno dokazovati komurkoli. Glede na to, da pravno priznanje spola na podlagi odločbe trenutno ureja Pravilnik o izvrševanju zakona o matičnem registru, je lahko prvi korak sprememba tega pravilnika tako, da odločba ne bo več potrebna. Za trajno zaščito te pravice pa bi bilo treba dejansko pravico zapisati v zakon ali celo v ustavo, za kar si bomo prizadevali.

Ali podpirate ustanovitev specializirane varne hiše oziroma kriznih ter varnih namestitev za LGBTIQ osebe, po vzoru varnih hiš za ženske, namenjene osebam, ki doživljajo intimnopartnersko nasilje, izključitev ali družinsko zavračanje zaradi spolne usmerjenosti ali spolne identitete ter se znajdejo v situaciji brezdomnosti?

LEVICA

DA

Podpiramo ustanovitev specializiranih varnih hiš oziroma kriznih in varnih namestitev za LGBTQIA+ osebe, ki doživljajo intimnopartnersko nasilje, družinsko zavračanje ali se zaradi spolne usmerjenosti oz. spolne identitete znajdejo v položaju brezdomstva.

Podatki iz prakse kažejo, da so LGBTQIA+ osebe, zlasti mladi, nadpovprečno izpostavljene družinskemu zavračanju, nasilju in stanovanjski ter finančni nestabilnosti. Obstoječe splošne varne hiše in zavetišča pogosto niso prilagojene specifičnim potrebam transspolnih in nebinarnih oseb, kar vodi v dodatno viktimizacijo ali izključevanje. Specializirane namestitve zagotavljajo varno okolje, strokovno podporo ter razumevanje posebnih in presečnih tveganj, povezanih z razkritjem identitete, diskriminacijo in sovražnim nasiljem. Poznamo tudi primere dobrih praks npr. v Berlinu, Dublinu, New Yorku in Torontu.

Ureditev v Sloveniji bi morala vključevati:

- vzpostavitev vsaj ene specializirane krizne namestitve na nacionalni ravni z možnostjo širitve mreže regionalno;
- strokovne time z znanjem s področja nasilja v istospolnih in trans partnerskih odnosih;
- integracijo psihosocialne podpore, pravne pomoči in stanovanjske reintegracije;
- stabilno javno financiranje ter sodelovanje z nevladnimi organizacijami z izkušnjami na področju LGBTIQ skupnosti;
- jasne protokole za vključevanje trans in nebinarnih oseb brez diskriminatornih pogojev.

Takšna infrastruktura ne bi smela biti privilegij, temveč normativen odziv na specifično ranljivost LGBTIQIA+ oseb, ki jo splošni sistem pogosto ne zazna ali ne naslovi ustrezno.

*SOCIALNI
DEMOKRATI*

DA

Postopek mora biti administrativen in dostojanstven, brez obveznih medicinskih posegov ali diagnoz. Gre za pravno varnost in spoštovanje osebnega dostojanstva.

RESNI.CA

NE

Ne podpiramo ustanavljanja ločenih varnih hiš za posamezne skupine. Zavzemamo se za to, da so obstoječe varne hiše in krizne namestitve dostopne vsem žrtvam nasilja, ne glede na njihovo osebno okoliščino.

*PIRATSKA
STRANKA
SLOVENIJE*

DA

Najprej je potrebno v sklopu splošne analize stanja pripraviti tudi študijo potreb po takšnih varnih hišah oz. varnih namestitvah. Na podlagi študije bomo vzpostavili nove varne hiše na najbolj kritičnih območjih. Kjer pa je potreba manjša in ni potrebe po vzpostavitvi nove varne hiše, bomo v že obstoječih institucijah ustanovili posebne enote, ki so posebej namenjene LGBTIQ+ osebam.

MI.

SOCIALISTI

Zaposlene pa še dodatno izobrazili iz relevantnih področji ter jih strokovno usposobili za delo z LGBTIQ+ uporabniki.

DA

Poleg opisanih ustanovitev varnih hiš je treba prilagoditi pravilnik o dodeljevanju javnih najemnih stanovanj tako, da bodo žrtve družinske izključitve, zavračanja ali nasilja na podlagi usmerjenosti ali spolne identitete za ta stanovanja kandidirale prednostno. Ukrep, ki bi ga prav tako izvedli, je ustanovitev sprejemnega centra oz. neke oblike nastanitvene enote ali mladinskih stanovanj za mladoletne LGBTIQ osebe, ki se ob raziskovanju ali formiranju lastne identitete ali usmerjenosti znajdejo v navedenih situacijah družinske ali družbene izključitve. Ukrep bi morala spremljati tudi sprememba zakonodaje s področja emancipacije mladoletne osebe, da bi se to konkretno omogočilo. Podkrepiti je treba tudi javno financirane socialno-varstvene programe ter kadre v socialnem varstvu izobraževati o problematikah LGBTIQ skupnosti, saj so le-te zaradi odnosa družbe rizična populacija.

Ali ste za to, da se v Kazenski zakonik Republike Slovenije izrecno vključi prepoved nenujnih medicinskih posegov pri interspolnih otrocih, kadar ti posegi niso nujni za zdravje in se izvajajo brez njihove informirane privolitve?

LEVICA

DA

Temeljno izhodišče pri vsaki taki odločitvi mora biti varstvo telesne integritete, človekovega dostojanstva in pravice do samoodločanja. Ne nujni, ireverzibilni medicinski posegi, ki se izvajajo izključno z namenom prilagoditve telesa družbenim predstavam o spolu, brez neposredne zdravstvene indikacije, pomenijo poseg v telesno celovitost otroka in lahko povzročijo trajne fizične ter psihološke posledice.

	<p>Primer dobre prakse predstavlja Malta, ki je že leta 2015 z zakonom GIGESC prepovedala medicinske posege na spolnih značilnostih mladoletnih oseb, kadar ti niso nujni za zdravje in kadar ni mogoče pridobiti njihove informirane privolitve. Podobne zaščitne mehanizme je uvedla tudi Islandija z Zakonom o avtonomiji spolov (2019), ki izrecno poudarja pravico do telesne integritete in avtonomije.</p>
<p><i>SOCIALNI DEMOKRATI</i></p>	<p>DA</p> <p>Nepovratni posegi brez medicinske nujnosti in brez privolitve posameznika niso sprejemljivi. Zakon mora zaščititi telesno integriteto otrok.</p>
<p><i>RESNI.CA</i></p>	<p>Podpiramo zaščito otrok in njihovo telesno integriteto. Vsak medicinski poseg mora biti strokovno utemeljen in v korist zdravja otroka. O morebitnih spremembah zakonodaje je potrebna široka strokovna razprava.</p>
<p><i>PIRATSKA STRANKA SLOVENIJE</i></p>	<p>DA</p> <p>Pirati smatram telesno avtonomijo kot neodtujljivo pravico. Vsak posameznik mora imeti pravico, da se avtonomno odloči za zdravstveno nenujne posege.</p>
<p><i>MI. SOCIALISTI</i></p>	<p>DA</p> <p>Kazen za te prakse bi morala biti podobna kaznim za obrezovanje ženskih spolnih organov, saj gre v osnovi za isto kategorijo operacij brez privoljenja. Tudi s stališča informirane privolitve (staršev, ki se nazivno odločajo v dobro otroka) je treba to informirano privolitev pisno obrazložiti, staršem ponuditi kontakt z nevladnimi organizacijami s področja interseksualnosti, jim predstaviti pregled stanja, možnosti zapletov in izidov (tako zdravstvenih kot socialnih). Za povsem informirano</p>

privoljenje pa mora biti tudi podaljšan rok, v katerem mora biti novorojenčkom določen spolni marker.

Ali podpirate zakonsko prepoved konverzijskih praks (t. i. konverzivne terapije), usmerjenih v spreminjanje ali zatiranje spolne usmerjenosti, spolne identitete ali spolnega izraza, ter uvedbo učinkovitih mehanizmov nadzora in sankcioniranja?

LEVICA

DA

*SOCIALNI
DEMOKRATI*

DA

podpiramo zakonsko prepoved konverzijskih praks ter vzpostavitev nadzornih in sankcijskih mehanizmov. Javne politike morajo dosledno varovati dostojanstvo, integriteto in človekove pravice vseh oseb.

RESNI.CA

Ne podpiramo ideološko motiviranih zakonskih posegov, ki bi lahko posegali v svobodo izražanja, veroizpovedi ali strokovno delo. Obstoječa zakonodaja že prepoveduje nasilje in zlorabe; dodatne specialne prepovedi niso potrebne.

PIRATSKA

DA

*STRANKA
SLOVENIJE*

Znanstveno dokazano konverzivne terapije ne delujejo, povzročajo pa hude stiske »pacientov«, ki jih izpostavljajo tovrstni, »terapijam«. Potrebno jih je prepovedati celostno tako na področju civilnega in kazenskega prava. Zagotoviti je treba zadostna sredstva za nadzor nad izvajanjem prepovedi, enotno (anonimno) točko kjer se kršitve lahko prijavijo. Poseben poudarke mora biti tudi na prepovedi

napotitvi v tujino. Prepoved mora biti stroga in ne sme dopuščati lukenj v zakonih preko katerih bi lahko to zaobšli.

MI.

SOCIALISTI

DA

Konverzijske prakse zapadejo pod leksikonsko definicijo mučenja in morajo biti obravnavane na enak način. Smo na stališču, da 135.a člen Kazenskega zakonika že prepoveduje in kaznuje konverzijske prakse - če sodna praksa temu ne sledi, je treba člen razširiti tako, da je iz njega nedvoumno razvidno, da prepoveduje take prakse, vključno z verskimi konverzivnimi praksami. V zakon o psihoterapiji je treba vnesti dodaten člen, ki kaznuje take prakse v okviru terapevtskega procesa.

Ali menite, da bi morala Slovenija v okviru svoje zunanje politike in diplomacije aktivneje delovati za odpravo kriminalizacije homoseksualnosti in zaščito LGBTIQ oseb v državah, kjer so te pravice sistematično kršene, in na kakšen način?

LEVICA

DA

Kriminalizacija LGBTQIA+ oseb je v neposrednem nasprotju z mednarodnim pravom človekovih pravic, zlasti z načelom diskriminacije, pravico do zasebnosti, osebno varnostjo in človekovim dostojanstvom. Države, ki te pravice sistematično kršijo, spodkopavajo temeljna načela mednarodnega reda, katerega del je tudi Slovenija.

Zunanja politika, ki se na te kršitve ne odziva, implicitno normalizira diskriminacijo. Aktivno, dosledno in načelno delovanje pa utrjuje verodostojnost Slovenije kot države, ki zagovarja pravno državo, enakost in univerzalnost človekovih pravic. Delovanje Slovenije na tem področju mora biti večplastno in dosledno.

Spoštovanje pravic LGBTIQIA+ oseb je treba sistematično vključevati v politične dialoge ter pogoje razvojnega sodelovanja z državami, kjer so te pravice ogrožene ali nespoštovane. Človekove pravice ne smejo biti ločene od zunanjepolitičnih in razvojnih prioritet. Slovenija mora aktivno podpirati resolucije in pobude v okviru OZN, Sveta Evrope, OVSE in Evropske unije, ki se zavzemajo za dekriminizacijo istospolnih odnosov, prepoved diskriminacije ter učinkovito zaščito človekovih pravic. V bilateralnih odnosih je treba odpirati vprašanja kriminalizacije in nasilja nad LGBTIQIA+ osebami ter hkrati podpirati lokalne organizacije civilne družbe prek razvojnih programov in mehanizmov za krepitev demokracije in pravne države. Zagotoviti je treba tudi učinkovit dostop do mednarodne zaščite in azila za osebe, ki so zaradi spolne usmerjenosti ali spolne identitete preganjane. Ob sprejemanju represivne zakonodaje v posameznih državah mora Slovenija jasno, javno in načelno izraziti svoje stališče ter sodelovati na mednarodnih forumih, ki zagovarjajo enakopravnost, nediskriminacijo in univerzalnost človekovih pravic.

*SOCIALNI
DEMOKRATI*

DA

Slovenija bi v okviru svoje zunanje politike morala aktivno in načelno zagovarjati odpravo kriminalizacije homoseksualnosti ter zaščito LGBTIQ oseb. To lahko udejanja v okviru diplomacije, podpore mednarodnim pobudam in s sodelovanjem v mednarodnih institucijah.

RESNI.CA

Zunanja politika Republike Slovenije mora temeljiti na varovanju nacionalnih interesov. Zavzemamo se za spoštovanje človekovih pravic univerzalno, brez selektivnega izpostavljanja posameznih ideoloških tem kot prioritet zunanje politike.

PIRATSKA

DA

*STRANKA
SLOVENIJE*

MI.

SOCIALISTI

Slovenija bi to morala zagovarjati z uporabo različnih zunanje političnih ter diplomatskih manevrov. To lahko doseže skozi multilateralno delovanje (v okviru EU, OZN, ipd.), izvajanjem diplomatskih pritiskov, direktno kadrovske ter finančno podporo lokalnim NVOjem, ki delujejo na tem področju ter s podporo posameznikom oz. skupinam, ki so naklonjeni reformam na tem področju.

DA

Slovenska državna in ekonomska politika je del zahodnega imperialističnega sistema. Zahodni imperializem svoj obstoj prebivalcem v državah, ki so del njega, utemeljuje na različne načine. Eden od načinov je izpostavljanje razlik med državami, ki so del sistema; državami, ki so predmet vojaških posredovanj in ekonomskega izkoriščanja in nadvlade; ter držav, ki so izven sistema, vendar (še) niso predmet teh posredovanj. Pri tem je, seveda, dvoličen. Na eni strani pro-atlanticistični, liberalni mediji izpostavljajo hude kršitve pravic LGBTIQ skupnosti v Rusiji kot del razlogov, zakaj je ta država obravnavana kot sovražnik. Po drugi strani države, ki so del sistema, kot so Saudova Arabija in Madžarska, v katerih je LGBTIQ skupnost prav tako preganjana, ali Poljska, v kateri je splav še vedno de facto prepovedan, niso deležne nobenih konkretnih sankcij ali ukrepanja, le občasno se jih ošvrkne s kakšno opazko brez posledic. Izpostavlja se nedvomno homofobna in reakcionarna stališča islamističnih gibanj, realno pa izraelski genocid - v katerem Slovenija kot del zahodnega imperializma sodeluje - pobije več LGBTIQ Palestincev, kot jih lahko kakršnakoli moralna policija kateregakoli palestinskega gibanja, ki se bori za oblast na kateremkoli od območij pod izraelsko okupacijo. Tega ne razlagamo z namenom opravičevanja nasilja in zločinov nad LGBTIQ osebami in skupnostjo v državah, ki niso del imperialističnega jedra. Razlagamo z namenom razjasnitve, da dokler Slovenija sodeluje v zahodnih imperialističnih institucijah kot so NATO in EU, kakršnakoli zunanja politika in taki ali drugačni pritiski za odpravo kriminalizacije LGBTIQ skupnosti v tretjih državah ni iskrena. Države, ki so

predmet vojaških, ekonomskih in političnih posredovanj
Zahodni imperializem sodeluje v zahodnih imperialističnih

Zahoda, niso na tla zaradi iskrenega in naceelnega staisca v bran tem skupnostim, marveč so skupnosti le ena od pretvez za upravičevanje nasilja, zatiranja, posredovanj in ekonomskega podrejanja teh držav politični, finančni in gospodarski nadvladi Zahoda. Če moramo naš odgovor na to vprašanje strniti v en odstavek, bi bil odgovor sledeč: DA, za države globalnega severa in države, ki so zaveznice EU, NATO in ZDA. Slovenija mora zahtevati in izvajati stroge sankcije proti vsem osebam in gibanjem, ki izvajajo zločine proti LGBTIQ skupnosti ali ki omejujejo njihove politične pravice v teh državah. Šele po tem, ko počistimo na svojem dvorišču, se lahko ukvarjamo z državami, ki jih naš sedanji politični monopol trenutno napada, zatira in izkorišča. Če bomo takrat še del tega monopola, pa je ločeno vprašanje.

Ali podpirate uvedbo možnosti tretje možnosti pri podatku o spolu (tretjega spolnega markerja) na osebnih dokumentih, za interspolne osebe in osebe, ki niso moškega ali ženskega spola?

LEVICA

DA

Obrazložitev odgovora že pri prvem vprašanju.

*SOCIALNI
DEMOKRATI*

DA

podpiramo uvedbo tretjega spolnega markerja na osebnih dokumentih. Priznanje različnih spolnih identitet je pomemben korak k vključujoči družbi.

RESNI.CA

NE

Ne podpiramo uvedbe tretjega spolnega markerja na osebnih dokumentih. Menimo, da mora pravni sistem temeljiti na jasnih in objektivnih kategorijah, ki zagotavljajo pravno varnost.

*PIRATSKA
STRANKA
SLOVENIJE*

DA

Pirati zagovarjamo popolno odpravo beleženja spola kot administrativni podatek (na osebnih izkaznicah, vozniških dovoljenjih, potnih listih, ipd.). Dokler tega ne dosežemo podpiramo tretjo možnost pri podatku o spolu.

MI.

DA

SOCIALISTI

Podobno kot pri priznanju spola na podlagi samoopredelitve gre tudi pri tretjem / nevtralnem spolnem označevalcu za spremembo podzakonskega akta v prvem koraku, in spremembo zakonodaje za trajno zagotovitev pravic v drugem. Idealna bi bila sprememba sistema, po kateri je spolni marker v uradno dokumentacijo vnešen le na podlagi izrecne zahteve vsake:ga posameznice:ka. Zdravstvene storitve morajo biti na voljo ne glede na uradni spolni marker, predvsem pa morajo biti transspolnim, interspolnim in nebinarnim osebam zdravstvene storitve s področja spola in endokrinologije na voljo ne glede na patološke diagnoze.

Ali podpirate okrepitev sistemske zaščite LGBTIQ+ učenk, učencev, dijakov, dijakinj ter učiteljic in učiteljev v šolskem prostoru, vključno z jasnimi protokoli za obravnavo nasilja, diskriminacije in sovražnega govora?

LEVICA

DA

*SOCIALNI
DEMOKRATI*

DA

podpiramo krepitev sistemske zaščite vseh LGBTIQ+ oseb v šolskem prostoru in uvedbo jasnih protokolov za preprečevanje in obravnavo nasilja, diskriminacije ter sovražnega govora.

RESNI.CA

Podpiramo ničelno toleranco do nasilja in diskriminacije v šolah za vse otroke. Ne podpiramo pa uvajanja posebnih ideoloških vsebin ali aktivizma v šolski prostor.

*PIRATSKA
STRANKA
SLOVENIJE*

DA

V sodelovanju deležniki ter strokovnimi delavci v VIZ je potrebno pripraviti systemske zaščite ter protokole. Pri tem je potrebno poskrbeti tudi za primerno usposobljenost pedagoškega kadra.

MI.

SOCIALISTI

DA

Kar se tiče učiteljev:ic ter drugih delavk:cev, moramo predvsem več narediti za strogo kaznovanje javnih linčev na podlagi usmerjenosti ali identitete, ter medijske hiše / strani, ki take pozive omogočajo. Ostreje je treba nadzorovati in kaznovati diskriminacijo v šolah, tako za učence:ke kot zaposlene, prav tako je treba ravnateljice:e obvezno izobraževati o teh tematikah. Institucije, ki izobražujejo kader v izobraževalnih ustanovah, bi morale v kurikulum vključiti obravnavo LGBTIQ mladine, s posebnim poudarkom na obravnavo in ukrepanje v primerih družinskega zavračanja ali konverzijskih praks. Šole bi prav tako morale tesneje sodelovati z nevladnimi organizacijami s področja LGBTIQ mladine, ter proaktivno ukrepati v primeru družin, ki zaradi usmerjenosti ali identitete svojih otrok zavračajo ali celo zanemarjajo svoje otroke. Jasneje se morajo tudi upreti zahtevam po odstranitvi LGBTIQ in kvir vsebin iz knjižnic, kurikulumov ali šolskega življenja in dejavnosti. Kar se tiče učenk:cev, dijakinj:ov in študentk:ov pa moramo imeti ničelno toleranco do medvrstniškega nasilja. Tu menimo, da se da veliko narediti že s preventivo in večjo vključitvijo izobraževanj o spolu, identiteti in dojetanju samega sebe, vendar je, kjer to ne zaleže, treba kakršnikoli diskriminaciji ali trpinčenju narediti konec. Tu predvsem vidimo moč izobraževanja za kritično mišljenje, družbeno in socialno pismenost in odgovornost do

sočloveka.

Ali podpirate uvedbo obveznega in strokovno utemeljenega predmeta spolna vzgoja skozi celotno šolsko vertikalo, ki bi vključeval tudi vsebine o spolni raznolikosti, aktivni privolitvi, enakosti spolov in spoštovanju človekovih pravic?

LEVICA

DA

*SOCIALNI
DEMOKRATI*

DA

podpiramo uvedbo strokovno utemeljenega predmeta spolne vzgoje, ki vključuje vsebine o spolni raznolikosti, aktivni privolitvi, enakosti spolov in spoštovanju človekovih pravic.

RESNI.CA

NE

Ne podpiramo uvedbe obveznega predmeta, ki bi vseboval ideološko obarvane vsebine o spolni identiteti. Šola mora ostati prostor znanja, ne ideoloških eksperimentov.

*PIRATSKA
STRANKA
SLOVENIJE*

DA

Trenutno je spolna vzgoja preveč prepuščena angažiranosti in znanju posameznega pedagoga. Spolno vzgojo je potrebno vpeljati na v celotno vertikalo osnovnega in srednjega šolstva. Zagotovili bomo zadostna sredstva za strokovno pripravo vsebin spolne vzgoje ter izobraževanje pedagogov.

MI.

DA

z rahlim pridržkom, in sicer se nam zdi kurikulum o teh

SOCIALISTI

vsebinah bolje vključiti v že obstoječe predmete, ce je to seveda možno. Predmetniki osnovnih šol so že tako prenatrpani. Če pa se izkaže, da je edini možen način ločen predmet, potem bi to podprli. Pogovori o spolni vzgoji so sicer že del kurikulumu, vendar so heteronormativni in njihova kakovost in uporabnost je preveč prepuščena izvajalcu samemu. Spolna vzgoja mora nujno vključevati tudi informirano privolitev in ne le medicinske perspektive, ampak tudi odnosno, ki vključuje raznolike zveze, telesa, spolne prakse in potrebe udeleženk:cev v odnosu.

Ali podpirate spremembo t. i. Šutarjevega zakona, kjer so majhne tatvine le še prekršek, s čimer npr. zažig ali kraja mavrične zastave ni več tretirana kot zločin iz sovraštva zoper manjšino, ter ponovno vzpostavitev ustrezne kazenskopravne zaščite?

<i>LEVICA</i>	DA
<i>SOCIALNI DEMOKRATI</i>	DA Če zakon ustvarja pravne vrzeli pri kaznovanju dejanj iz sovraštva, jih je treba odpraviti. Namen zakonodaje ne sme biti zmanjšanje zaščite manjšin.
<i>RESNI.CA</i>	Podpiramo dosledno kaznovanje kaznivih dejanj iz sovraštva. Vendar mora kazenskopravna ureditev veljati enako za vse oblike vandalizma in kaznivih dejanj, brez ustvarjanja posebnih kategorij zaščite. Kar se Šutarjevega zakona tiče, smo mnenja, da ni bil nikoli namenjen reševanju romske problematike, ampak nadzoru celotne populacije.
<i>PIRATSKA</i>	DA

*STRANKA
SLOVENIJE*

Šutarjev zakon je potrebno razveljaviti na ustavnem sodišču, ker gre, milo rečeno, za ustavno sporen zakon, ki se nikoli ne bi smel zgoditi. Zagovarjamo pa spremembo kazenskega prava, ki strožje obravnava zločine iz sovraštva. Predlagam, da se prekrški, ki so bili storjeni iz sovraštva (hate crime) obravnavajo kot kazniva dejanja.

MI.

SOCIALISTI

DA

Šutarjev zakon kot celota je skupek fašistoidnih in reakcionarnih ukrepov, med katerimi bode v oči tudi primer, ki ga navajate v vprašanju. Omeniti je treba tudi varnostno tvegano območje, razglašeno za Metelkovo in okolico oziroma na eni od najbolj progresivnih in vključujočih skupnostih v Sloveniji, v kateri je kvir in LGBTIQ scena prisotna že od samega začetka - ne za namenom varovanja skupnosti, ampak s širjenjem policijske države in represije. Zavzemamo se za povrnitev prejšnjega stanja in dosleden kazenski pregon sovražnega govora ter zločinov iz sovraštva proti marginaliziranim skupnostim.

Ali podpirate sistematično, obvezno in javno financirano izobraževanje zaposlenih v javnem sektorju (zdravstvo, šolstvo, socialno varstvo, policija, pravosodje) o LGBTIQ tematikah, z namenom preprečevanja diskriminacije in zagotavljanja enakopravne obravnave?

LEVICA

DA

*SOCIALNI
DEMOKRATI*

DA

podpiramo sistematično in javno financirano izobraževanje o LGBTIQ tematikah. Izobraževanje je ključnega pomena za preprečevanje diskriminacije in zagotavljanje enakopravne ter vključujoče obravnave vseh posameznikov.

RESNI.CA

NE

Ne podpiramo obveznih ideološko usmerjenih izobraževanj. Podpiramo strokovno usposabljanje zaposlenih za enakopravno in spoštljivo obravnavo vseh državljanov, brez vsiljevanja specifičnih svetovnonazorskih vsebin.

*PIRATSKA
STRANKA
SLOVENIJE*

DA

MI.

SOCIALISTI

DA

Dejansko izobraževanje o LGBTIQ tematikah ni v prid le te skupnosti, saj se v zdravstvu, šolstvu, sodstvu in socialnem varstvu že za heterospolno usmerjene ljudi kaže ogromno pomanjkanje senzibilnosti za teme kot so privolitev, spolna nedotakljivost in teme, vezane na žrtve družinskega ali medvrstniškega nasilja. Posebno pozornost je treba nameniti tudi uradnim osebam, vpletenih v postopke dodeljevanja mednarodne zaščite, saj vlaganju prošnje za zaščito na podlagi okoliščin identitete ali spolne usmerjenosti sledi nesorazmerno in ponižujoče dokazovanje okoliščin. Pogosto te informacije nato "uidejo" iz samega uradnega postopka in se razširijo v skupnost ali integracijske centre, kar je lahko ogrožujoče ali celo smrtno nevarno za posameznika:co.

Kateremu izmed zgoraj navedenih ukrepov oziroma področij ste se pripravljene v naslednjem mandatnem obdobju izrecno zavezati obravnavati kot prednostne, ter jih vključiti v koalicijsko pogodbo, če boste sodelovali pri oblikovanju vlade?

Prosimo, da navedete konkretne točke in pojasnite raven zaveze (npr. zakonodajni predlog, sprememba obstoječe zakonodaje, priprava strategije, proračunska podpora).

LEVICA

Prioritete, pomembne za zagotavljanje enakosti, varnosti in dostojanstva LGBTIQ+ oseb v Sloveniji, smo pripravljene oblikovati v dialogu z LGBTIQ skupnostjo ter jih na tej podlagi vključiti v koalicijsko pogodbo.

*SOCIALNI
DEMOKRATI*

Krepili bomo dodatne programe za preprečevanje družinskega nasilja in zagotavljali dodatne kapacitete za varno namestitve žrtev nasilja s posebnimi potrebami (težave v duševnem razvoju, zasvojenost, starejše ženske, gibalno ovirane osebe, LGBTQ+ osebe).

Enakopravna spolna, generacijska in socialna zastopanost v razvojnih aktivnostih:

Proces razvoja zaposlitev, nivojev plač, investicij, stanja pokojnin, porazdeljenosti vodilnih položajev ali vključenosti v javni razpravi, mora pod svoje okrilje vzeti celotno prebivalstvo. Diskriminacija na podlagi spola, starosti, socialnega položaja, narodnosti, veroizpovedi, rase ali političnega prepričanja ne sme biti prisotna v nobeni obliki.

Ukrepi: Vsi vladni, državni, regionalni in lokalni strateški in razvojni dokumenti bodo pri svoji pripravi vključili pripadnike civilnodružbenih organizacij, ki zastopajo interese mladih, žensk, LGBT+ skupnosti, starejših in drugih manjšinskih skupin.

*PIRATSKA
STRANKA
SLOVENIJE*

Pirati zagovarjamo pripravo celostne nacionalne strategije za enakost LGBTIQ oseb. Za uresničevanje akcijskega načrta smo se pripravljene lotiti sprememb zakonodaje ter zagotoviti dodatna proračunska sredstva. Priprava strategije je predpogoj za celostno naslavljanje težav LGBTIQ+ oseb.

STRANKE, KI NISO ODGOVORILE NA VPRAŠANJA, A SO VSEENO ODGOVORILE NA MAIL:

Gibanje svoboda:

Spoštovani,

zaradi velikega obsega dela, povezanega z volilno kampanjo, ter velikega števila vprašanj, ki jih prejemo od številnih organizacij, združenj in interesnih skupin (pogosto v obliki obsežnih vprašalnikov), vam žal ne moremo podati podrobnih odgovorov. V nadaljevanju vam zato posredujemo splošno stališče Gibanja Svoboda in se vam najlepše zahvaljujemo za razumevanje.

V Gibanju Svoboda smo pomembno prispevali k zgodovinski izenačitvi pravic istospolnih parov ter v tem mandatu nadaljevali z ustvarjanjem varnega in vključujočega okolja za LGBTIQ skupnost v Sloveniji. Dosledno zagovarjamo spoštovanje človekovega dostojanstva, enakost ne glede na osebne okoliščine ter zaščito pred diskriminacijo in nasiljem.

Z dejanji smo pokazali, da spoštujemo raznolikost naše družbe. Podpiramo razvoj in krepitev mehanizmov zaščite za vse žrtve nasilja, tudi kadar je nasilje povezano s spolno usmerjenostjo ali spolno identiteto. Naš cilj je družba, v kateri se vsakdo počuti varno povsod, na ulici, doma, v šoli ali na delovnem mestu.

Glede zakonodajnih vprašanj menimo, da morajo spremembe temeljiti na preišljenih strokovnih analizah in spremljanju učinkov v praksi. Tudi tako imenovani Šutarjev zakon velja enotno za vse in ni usmerjen proti nobeni posamezni družbeni skupini. Po ocenah strokovnjakov so se po njegovi uveljavitvi nekateri kazalniki kriminalitete znižali, zato ocenjujemo, da je treba učinke zakona najprej celovito ovrednotiti. Če bi se pokazale konkretne pomanjkljivosti pri zaščiti pred zločini iz sovraštva, smo pripravljeni preučiti ciljno usmerjene izboljšave.

Vse naše politike izhajajo iz prepričanja, da lahko kot družba napredujemo le, če zagotavljamo dostojanstvo, varnost in enake možnosti za vse prebivalke in prebivalce Slovenije.

Prijazen pozdrav,

Demokrati:

Spoštovani,

prejeli smo vaš vprašalnik. Ker prejemamo na dan po več deset vprašalnikov in naša PR služba šteje samo na dve osebi, ker smo nova stranka, bomo odgovorili na vse zaokroženo:

Nikomur ne bomo omejevali ali prepovedovali, da ima nekoga rad, da je v nekoga zaljubljen, da je človek srečen. Tega si na koncu ne sme dovoliti nihče, ker gre za poseg v človekovo dostojanstvo. Nam je najpomembnejše, da so ljudje v Sloveniji srečni, da dobro živijo in da je Slovenija država priložnosti za vse. Država, kjer spoštujemo drug drugega ne glede na spol, vero, politično pripadnost ali usmerjenost.

Verjamemo, da bodo stranke v tem predvolilnem času obljubile marsikaj. Ampak za začetek, bi se lahko odzvale na slednje, kar trenutno najbolj posega v človekovo dostojanstvo:

Ko že omenjate Šutarjev zakon, tudi tiste stranke, ki se po njihovih navedbah zelo borijo za pravice istospolnih, niso obsodile, da je zaradi zakona trganje zastave dovoljeno. Niti po tistem, ko je to postalo javno, niso stopile pred javnost in na glas povedale, da gre za napako. Zaradi lastnih interesov, da ne bi metali slabo luč na zakon. Stranke so s tem dejansko dale nekaterim posameznikom dovoljenje, da si lahko dovolijo vse. Po definiciji novega zakona je zastava blago. Demokrati smo bili edina stranka opozicije, ki je temu nasprotovala, zakon pa sta podprli tudi največji koalicijski stranki.

<https://www.dnevnik.si/novice/slovenija/sodisce-ustavilo-postopek-po-sutarjevem-zakonu-je-kraja-mavricne-zastave-zgolj-kraja-kosa-blaga-2777361/>

Želimo vam vse dobro.

Stranka Zaupanje:

Spoštovani,

zahvaljujemo se vam za vaša vprašanja.

V stranki Karla Erjavca – Zaupanje izhajamo iz temeljnega prepričanja, da je dostojanstvo vsakega človeka nedotakljivo. Svoboda posameznika, da opredeli svojo osebnost, način življenja in svojo osebno ter spolno identiteto, je del osnovnih človekovih pravic in osebne integritete.

Zavzemamo se za družbo, v kateri ima vsak posameznik pravico, da izraža in živi svojo osebno ter spolno opredelitev brez strahu pred diskriminacijo, nasiljem ali izključevanjem. Gre za pravico človeka, da pove, kako čuti, kdo je in kako razume samega sebe v tisti meri, ki ga celostno opredeljuje kot svobodno in srečno osebo.

Verjamemo, da je polnost življenja posameznika najprej povezana z njegovo osebno, odgovorno odločitvijo o lastnem načinu življenja. Odločitev o spolni opredelitvi razumemo kot osebno pravico posameznika. Strpna kohabitacija vseh, različnih družbenih skupin zagotavljata varen, spoštljiv in nediskriminatoren prostor, v katerem je to pravico mogoče tudi dejansko živeti.

Ozaveščenost družbe o spoštovanju osebnih opredelitev posameznika razumemo kot vprašanje kulture dialoga, strpnosti in nenasilja. Takšno kulturo je mogoče pristno uresničevati le skozi sobivanje različnih skupin, ob medsebojnem spoštovanju, brez ideološkega vsiljevanja in brez družbenega izključevanja.

Strpna in nenasilna kohabitacija vseh je temelj stabilne, povezane in samozavestne skupnosti.

Prijazen pozdrav in vse dobro.